

03 dec 2015 -11:09

Het Volkswagen schandaal (Dieselgate), welke impact op de gezondheid?

In het kader van het Volkswagen schandaal (gesjoemel bij de detectie van vervuilende stoffen) werden onlangs de experts van de Hoge Gezondheidsraad (HGR) gehoord door de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers. Het opzet was om te bepalen in welke mate de bijkomende hoeveelheden stikstofoxiden (NOx) die door deze fraude in de atmosfeer zijn vrijgekomen rechtstreekse en/of onrechtstreekse effecten op de gezondheid van de Belgische bevolking kunnen hebben gehad.

De feiten

Het Volkswagen schandaal (ook "dieselgate" genoemd) betreft het doelbewust gebruik tussen 2009 en 2015 van frauduleuze software die bij normaal weggebruik de modus voor het beperken van de NOx-uitstoot uitschakelde, maar niet bij controletests om aldus de indruk te wekken dat de uitstootnormen voor vervuilende stoffen werden nageleefd. Naar schatting zijn er op dit ogenblik wereldwijd miljoenen wagens met deze software uitgerust.

NOx en NO2: rechtstreekse en onrechtstreekse effecten op de gezondheid

Stikstofoxiden (NOx) zijn belangrijke ozonprecursoren. Ze dragen bij tot de nitrificatie en de verzuring van ecosystemen (door de secundaire vorming van nitraten) en hebben complexe effecten op de atmosferische chemie, het evenwicht van zonnestraling en dus op de verandering van het klimaat. Al deze rechtstreekse effecten op het milieu kunnen onrechtstreekse gevolgen hebben voor de menselijke gezondheid die moeilijk meetbaar zijn. Bovendien is NO2 in omgevingsconcentraties irriterend voor de slijmvliezen van de luchtwegen en heeft NO2 rechtstreekse gezondheidsgevolgen. Het probleem in België is dat de NO2-concentraties gewoonlijk hoog liggen in de steden en in de nabijheid van industrieterreinen. In Antwerpen bijvoorbeeld en langs drukke wegen worden er concentraties gemeten die de norm overschrijden en effecten op de gezondheid hebben. Het is duidelijk dat de fraude met dieselmotoren bijdraagt tot een verhoogde uitstoot van pollutanten en NO2 in het bijzonder. Mede door de bestaande hoge blootstelling in België heeft de sjoemelsoftware ook gevolgen voor de gezondheid.

Milieueffecten van het verkeer op de gezondheid

Van 2009 tot 2011 heeft de HGR op eigen initiatief een advies opgesteld betreffende de effecten van mobiliteit op de mens en het milieu. In dat advies ligt het accent op de lokale, regionale en nationale gevolgen van het gemotoriseerd verkeer via luchtvervuiling, geluidshinder en ongevallen. De psychologische effecten en de gevolgen van een slechte of helemaal geen mobiliteit van personen komen ook aan bod. Het advies eindigt met een pleidooi voor een geïntegreerde aanpak van de mobiliteitsproblematiek. Zo wordt er vermeden dat een gedeeltelijke aanpak ten koste gaat van de problematiek in haar geheel. Bovendien strookt een dergelijk beleid met de inspanningen van de

autoriteiten om tot een duurzame samenleving te komen. In een van de hoofdstukken werd er toen al een stand van de wetenschap opgemaakt over de algemene toxiciteit van deze NOx voor het milieu en de gezondheid.

Het volledige advies (nr. 8603) bevindt zich op de website van de Hoge Gezondheidsraad:

<http://tinyurl.com/HGR-8603-traffic>

De Executive Summary bevindt zich ook op de website van de Hoge Gezondheidsraad:

<http://tinyurl.com/HGR-8603-mobiliteit>

Voor meer informatie kunt u zich wenden tot:

NL/FR: Luc Hens, tel.: 015615175, GSM: 0496/34.64.68, e-mail: luchens51@gmail.com

Hoge Gezondheidsraad
Victor Hortaplein 40/10
1060 Brussel
België
+32 2 524 97 97
<http://www.hgr-css.be>

Fabrice Péters
Algemeen Coördinator
+32 486 31 47 59
+32 2 524 91 74
fabrice.peters@health.fgov.be